

1. Bugün haberi kabaktan verelim. “Her şey bitti de o mu kaldı?” deseniz de konumuz kabak. Nedense ona biraz haksızlık yapılır. Olumsuz bir çağırışımı vardır. Utangaçlıktan çabucak sıyrılarak aşırı ölçüde serbest davrananlar için (I) “Kabak çiçeği gibi açtı.” denir. Oysa bütün çiçekler gibi o da güzeldir. Erken açar tez solar. Bıktırıcı davranışlar için ise (II) “Kabak tadı verdi.” denir. Çok perişan bir kılıkta olanlar için (III) yalın ayak, başı kabak; içi çok güzel olgunlaşmış karpuz için (IV) kabak çıkmak deyimleri kullanılmaktadır.

Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Deyimler, kalıplaşmış söz öbekleridir. Bir deyimde yer alan bir sözcük değiştirilemez.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uymayan bir kullanım vardır?

- A) Son zamanlarda burnundan kıl aldırıyor.
B) Başarılarından dolayı çocuk göze gelmişti.
C) Sıkıntılı zamanlarında ona kol kanat açardı.
D) Annesi kızdığı için iki gözü iki çeşmeydi.

3. Günümüzde dil ile ilgili çok fazla deyim kullanılmaktadır. Anlamları da o ölçüde fazladır. Örneğin (I) dili kılıçtan keskin, kırıncı ve ağır konuşanlar için; (II) dilini tutmak, çok yavaş konuşanlar için kullanılır; (III) dilinin cezasını çekmek, düşüncesiz konuşma yüzünden zarar görmek; (IV) dili çözülmek ise konuşmayan veya susan kişinin konuşmaya başlaması manasına gelmektedir.

Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Türkçe öğretmenimiz “Tatlı konuşmalarıyla tanınmış insanları dinlemek başlı başına bir zevktir. Hatta bu tür insanlarla konuşmaya gittiğimizde söz yavaş yavaş güzel konuşanın, tatlı dillinin ağızda kalır. O söyler, siz dinlersiniz. Saatlerce hiçbir şey söylemeseniz bile o tatlı sözlerle siz konuşmuş gibi olursunuz. Hani bazı insanlar için ‘Ağızdan bal damlıyor.’ derler ya bu öyle bir şeydir.” dedi

Bu metindeki altı çizili deyimden cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Ali’nin konuşmaları herkesi rahatsız edecek cinstendi.
B) Bizimle öyle güzel konuşuyordu ki zamanın nasıl geçtiğini anlamıyorduk.
C) Konuşmalarında ince ve nükteli bir anlatım tercih ediyordu.
D) Arkadaşları arasında hızlı konuşmasıyla tanınırdı.

5. İnsan; üzüldüğü, şaşırdığı ve sinirlendiği zaman çeşitli tepkilerde bulunur. İşte bu gibi durumlara uygun çeşitli deyimler de bu duygu durumundan dolayı ortaya çıkmıştır. Örneğin – – – – gibi deyimler bu duygu durumlarına uygundur.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi uygun değildir?

- A) Kabuğuna çekilmek
B) Küplere binmek
C) Kanı donmak
D) Kan ağlamak

6. Türk toplumu için su sadece bir bileşen değildir. Türk toplumu için su hayattır. Bunun en güzel örneğini Türk dilindeki deyimler göstermektedir. Örneğin (I) su gibi aziz ol, su getirenlere iyi dilek olarak söylenirken (II) bin dereden su getirmek, birini kandırmak için sürekli bir sebep öne sürmek; (III) bir içim su, tek seferde içmek için hazırlanmış içecek; (IV) havanda su dövmek, boşuna uğraşmak manasında kullanılmaktadır.

Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Deyimler Sözlüğü'nde kafa ile ilgili birçok deyim bulunmaktadır. Bu deyimler çeşitli durumlar için kullanılır. Örneğin (I) kafa patlatmak, bir konu üzerinde çok düşünmeyi anlatmak için; (II) kafasını kaldırmamak, yoğun bir biçimde düşünmek veya çalışmayı anlatmak için; (III) kafasının dikine gitmek, kendi düşünce ve görüşünün en iyi olduğuna inanarak kimsenin öğüdünü, uyarısını dinlememeyi anlatmak için; (IV) kafasına dank etmek, bir düşüncenin akla uygun gelmesini anlatmak için kullanılır.

Bu metindeki numaralanmış deyimlerden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Hayatta başarıya ulaşmak ve bolluk içinde yaşamak isteyen kişiler, emek vermekten ve fedakârlık yapmaktan kaçınmamalıdır. Emek sarf etmeden, zorluklarla yüzleşmeden, ter dökmeden bir şeyler elde etmek mümkün değildir. Yazın sıcağında tarlasında ter döküp çalışmayan, mahsulünü özenle yetiştirmeyen çiftçi; kışın sofraya koyacak bir lokma ekmek bulamaz. Aynı şekilde her türlü zorluğa göğüs geren sabırlı ve çalışkan bireyler, emeklerinin karşılığını mutlaka alacak ve refah içinde bir yaşam süreceklidir.

Bu metnin ana fikrini ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boş gezmekten bedava çalışmak yeğdir.
B) Demir tavında dövülür.
C) Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.
D) Üzüm üzüme baka baka kararır.

9. Deyimleri derdimizi daha iyi anlatmak için günlük hayatta da kullanırız. Örneğin çok heyecanlanmak anlamında - - - -; birinin duygu ve düşüncelerini, niyetini anlamak - - - -; acıma duygusu olmamak anlamında - - - -; düşüncelerini, duygu ağırlıklı bir biçimde anlatmak anlamında - - - - deyimlerini kullanırız.

Aşağıdaki deyimlerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

- A) kalbiyle konuşmak
B) kalbi yırtılmak
C) kalbini okumak
D) kalbi çarpmak

10. Türkçede “dost” kelimesi ile ilgili birçok atasözü bulunmaktadır. Bu atasözleri farklı durumlarda kullanılmaktadır. Örneğin (I) “Dost ağlatır, düşman güldürür.” atasözü “Dostun söylediği söz, acı da olsa insanın iyiliği içindir anlamında, (II) “Dost acı söyler.” atasözü “Yakınlarımız eksikliklerimizi çekinmeden söyler.” anlamında, (III) “Dost kara günde belli olur.” atasözü “Gerçek dost sıkıntılı günlerde yanındadır.” anlamında, (IV) “Dostun attığı taş baş yarmaz.” atasözü ise “Dost insana istediği her şeyi yapabilir.” anlamında kullanılmaktadır.

Bu metindeki numaralanmış atasözlerinden hangisinin anlamı yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

11. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “Söz konusu işten çok hoşlanıldığını anlatmak için kullanılan bir söz.” anlamındadır?

- A) Sitem etmek B) Değme keyfine
C) Göze batmak D) Çam devirmek

12. Epiktetos'un “İki kulağımız ve bir ağızımız var çünkü daha fazla dinleyip daha az konuşmalıyız.” sözü, dinlemenin önemini çarpıcı bir şekilde vurgular. Dinlemenin bu öneminden dolayı dilimizde içinde “kulak” geçen ve dinlemeyle ilgili olan birçok deyim bulunur.

Buna göre aşağıdaki deyimlerden hangisi “dinleme” ile ilgili değildir?

- A) Kulak vermek
B) Kulak kesilmek
C) Kulağa küpe olmak
D) Cankulağıyla dinlemek